

UNDERVISNINGSEVALUERING
GLAMSBJERG EFTERSKOLE
2018/2019

Gitte Jørgensen

Indhold:

- Krav til evaluering
- Rammer for evaluering
- Evalueringsplan
- Opfølgingsplan
- Evaluering af danskundervisningen
- Konklusion

Krav til evaluering

Undervisningsministeriet forlanger 2 former for undervisningsevaluering:

1. Evaluering af den enkelte elevs udbytte af undervisningen
2. Evaluering af skolens samlede undervisning

Evalueringen af elevernes udbytte indgår i skolehjemsamarbejdet. Resultatet af evalueringen af den samlede undervisning bliver offentliggjort på skolens hjemmeside med en plan for, hvordan skolen vil samle op på resultaterne.

Evaluering af den enkelte elevs udbytte af undervisningen:

- Der skal løbende og som en integreret del af undervisningen foretages evalueringer af den enkelte elevs udbytte af undervisningen.
- Løbende evalueringer ligger ud over den evaluering, som elevernes prøver og standpunktskarakterer er udtryk for.
- Skolen bestemmer selv hvilke evalueringsformer, der vil være hensigtsmæssige i forhold til fag, undervisningens tilrettelæggelse, klassetrin mv.
- Elever og forældrene orienteres løbende om den enkelte elevs udbytte af undervisningen. I praksis vil det for de fleste elevers vedkommende foregå ved skolehjemsamtalerne i november, samt ved fagudtalelser på Elev- og Forældreintra to gange årligt.

Evaluering af skolen samlede undervisning:

- Denne evaluering skal ses i sammenhæng både med de løbende evalueringer af elevernes udbytte af undervisningen og med kravet til skolerne om at give en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- **Praksis:**
 - Med udgangspunkt i en femårig evalueringsplan planlægges undervisningsevalueringen hvert år ved skolestart.
 - Lærerne udvælger ved skolestart et eller flere forløb med henblik på evaluering og beslutter sig for evalueringsform.
 - Lærerne afgør hvilke evalueringsformer, der vil være hensigtsmæssige i forhold til fag, undervisningens tilrettelæggelse, klassetrin mv.
 - Evalueringen skal som minimum indeholde:
 - En vurdering af om undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
 - En vurdering af om skolens undervisning lever op til indholdet i de undervisningsplaner, som skolen selv har udarbejdet.
 - Evt. forslag til og plan for forbedringer.
 - Lærerne mødes i fagteams eller andre relevante teams og drøfter/bearbejder deres evalueringer.

- De samlede evalueringer fremlægges på EM og sendes til GJ og bliver en del af skolens samlede undervisningsevaluering, som skal offentliggøres på hjemmesiden.

Rammer for evaluering:

Formål: Kvalitetssikring – kvalitetsudvikling – dokumentation. Evalueringen har mange formål; her nævnes nogle af de vigtigste:

- At give eleverne indsigt i, hvorvidt deres egne læringsmål er indfrie.
- At give læreren en vurdering af, hvorvidt undervisningens mål er indfrie.
- At støtte samarbejdet mellem lærere og elever om målfastsættelse samt proces- og resultatvurdering.
- At sikre dokumentation for aktiviteter og resultater blandt andet med henblik på udarbejdelse af elevplaner/fagudtalelser.
- At sikre sammenhæng mellem undervisningsplanlægning, gennemførelse og resultater fra Fælles Mål/Undervisningens målsætning, klassens årsplan med undervisningsmål til den enkelte elevs læringsmål.
- At skabe grundlag for udvikling af undervisningen (undervisningens indholdsmæssige bredde og dybde både for den enkelte lærer og for faggruppen/teamet).
- At støtte arbejdet med undervisningsdifferentiering, gruppearbejde og andre fokuserede organisationsformer.
- **Hvad skal evalueres:**
 - Undervisningsforløb og elevernes udbytte af disse, flexuger, lejrskoler, teamdage o. lign.
- **Hvem skal evaluere:**
 - Faglærere, flexuge-lærere, klasselærere
- **Hvordan skal der evalueres:**
 - Læreren opstiller mål for et eller flere af sine undervisningsforløb og for elevernes udbytte heraf. Når forløbet er afsluttet, evalueres forløbet og den enkelte elevs udbytte set i forhold til målsætningen.
 - Evalueringsformen kan fx være struktureret dialog, iagttagelser/observationer, spørgeskema, portfolio, logbog, test mv.
 - Teams og/eller fagudvalg kan evt. arbejde sammen om evalueringsformer, der passer til fag, klassetrin osv.
- **Hvem evalueres der for:**
 - **Internt:** Faglæreren selv, lærerteamet, skolen
 - **Eksternt:**
 - Elev og forældre (elevens udbytte af undervisningen)
 - Offentligheden og undervisningsministeriet

Evalueringsplan for Glamsbjerg Efterskole

2018/2019 Oprindeligt planlagt: Emneuger og lejrskole. Ændret til Formidling

Opfølgingsplan

På et efterskolelærermøde i foråret fremlægges undervisningsevalueringen, og det drøftes hvilke erfaringer fra de skitserede forløb, faglærerne vil bruge i deres planlægning fremover. Det drøftes naturligvis også, om der er områder og læringsmål, der skal være mere fokus på i fremtiden, og konkluderes det, at der skal ske ændringer i rammerne for undervisningen, tages det med i planlægningen af det nye skoleår.

Evaluering af fagområdet Formidling 2018/2019

Oprindeligt var det skoleårets emneuger og lejrskole, der skulle været emne for undervisningsevalueringen, men da vi besluttede at have øget fokus på at udvikle elevernes formidlingskompetencer, samt indføre Formidling som en kursusfag for efterskolens 10. klasser, var det oplagt, at det var dette fagområde, der skulle være genstand for evalueringen.

Baggrund

I skoleåret 2018/2019 har vi haft fokus på formidling. Vi har igennem nogle år syntes, at skellet mellem de elever der var gode til og trykke ved at formidle deres budskab, og de elever, der ville gøre en masse for at slippe, blev større og større.

De fleste kender nok til at få sommerfugle i maven, når de skal fremlægge, holde et oplæg, et foredrag, en tale eller med andre ord en mundtlig formidling. Hos nogle mennesker flakser sommerfuglene i maven så meget, at de bliver alt for nervøse eller ligefrem angste, når de skal fremlægge og må måske give op.

Der er flere grunde til, at det er et vigtigt fokuspunkt i de unge menneskers liv:

- Der er et øget fokus på prøver og test, hvor man skal kunne formidle den i undervisningen tillærte viden.
- Der er flere og flere studier, hvor der er optagelsessamtaler.
- Der er mange om buddet til drømmejobbet, så man skal forvente jobsamtaler i flere runder osv.
- Den enkelte elevs selvværd bliver sat på prøve når han eller hun gentagende gange står med følelsen af ikke at lykkes.

Hvad og hvordan?

Der er i den almindelige undervisning et naturligt fokus på formidling; her er tale om fremlæggelser, samtaler på klassen, samt samtaler med læreren om den daglige undervisning. Vi har i personalegruppen aftalt, at der skal være et øget fokus på området i år.

Dette er et naturligt arbejdsredskab for lærerne, og om følgende eksempel er frembragt af det øgede fokus, eller om det ville være sket alligevel, er ikke til at sige.

Vi havde en elev, der beskrev sig selv som angst for at sige noget. Hun var så begrænset, at det kunne være svært selv at spørge om dagligdags ting. I matematikundervisningen var det tydeligt, at hun havde særlige evner, men det var umuligt for hende at formidle dem til sin lærer, ligesom hun ikke kunne spørge om hjælp. Igennem en længere periode havde hun en aftale med sin lærer om, at hun skulle fremlægge bitte små matematikopgaver på lærerens aftenvagte. Dette gav langsomt en tro på, at det var okay at sige noget, følelsen af at blive forstået og et øget selvværd. Den pågældende lærer var enormt opmærksom på elevens zone for nærmeste udvikling, så de øgede sværhedsgraden, efterhånden som eleven var klar. Stykkerne blev sværere, og på et tidspunkt kom der tilskuere på, først en nær veninde, så to, så flere.

Der bliver ligeledes i danskundervisningen gennemgået er retorikforløb, således at vores elever får værktøjerne til at arbejde med dette fokusområde.

Ud over den daglige undervisning, har vi lavet et formidlingskursus for vores 10. klasses elever, hvor der arbejdes med modtagergrupper, præsentationsværktøjer, opbygning, hjælpemidler osv. Her bliver eleverne delt ind i grupper, hvor der arbejdes med forskellige redskaber og værktøjer. For at give eleverne en følelse af at være ekspert på deres område, har det været vigtigt for os, at de kan arbejde med og formidle om et emne, som ikke mange kender til. Derfor har vi valgt vores udlandstur til Zanzibar som omdrejningspunkt for formidlingskurset. I grupper valgte eleverne et område af Zanzibarturen, der skulle formidles om, og

brugte så de værktøjer, der var undervist i, til at forberede et foredrag eller en workshop om deres emne. Foredraget eller workshoppen blev afholdt for klasser eller afdelinger på skoler på Fyn i løbet af foråret.

Evaluering

Vi har i løbet af året i personalegruppen talt om dette nye tiltag. Det svære var, at det i virkeligheden ikke var så nyt, så i de fleste aspekter var det fokus, der var nyt, ligesom formidlingsundervisningen var ny. Hen over året var snakken lidt diffus, mens der var fokus på, hvordan det nye tiltag kunne gøres endnu bedre, hvad der virkede, og hvad der ikke virkede. Der kommer en naturlig forbedringsproces, når ting bliver gennemprøvet.

Den tydeligste gevinst kunne vi se i slutningen af året, da prøverne var overstået; der var der markant flere elever, der satte ord på, at de var blevet bedre til at sige noget; t de havde flyttet egne grænser og var mere trygge. En elev udtrykker det således:

”Jeg har et personligt forhold til mine lærere, og de har støttet mig hele vejen igennem. Min dansklærer har arbejdet med min nervøsitet for at fremlægge, men han har også stillet krav til mig, så jeg ikke bare sad og puttede mig i et hjørne. Jeg har lige været til eksamen hos ham, og han var bare rigtig sød og hjælpsom, så der var ingen grund til at blive nervøs. Mit faglige niveau er steget over hele linjen. Jeg er blevet meget mere fagligt nysgerrig, fordi jeg nu er tryg.”

Joshila, 2018/2019

Glamsbjerg Efterskole betragter menneskers forskellighed, og vi arbejder løbende med tolerance og empati, bl.a. på husmøder og i undervisningen ved at fokusere på, at mennesker er forskellige, men alle har ret til at blive respekteret, lyttet til og behandlet godt, og alle elever er forpligtet til at være lydhøre over for hinandens forskelligheder.

Dette er ligeledes en vigtig brik i vores arbejde med formidling. En del af de elever, der har svært ved at formidle, har en historie i forhold til ikke at blive lyttet til, eller at blive overfuset i større eller mindre grad, når de har udtrykt deres mening. Når det ligger så dybt i skolens DNA, at der skal være plads til forskellighed, så vil disse elever ligeledes opleve på daglig basis, i såvel faglig undervisning, som i det sociale fællesskab, at det er okay at have forskellige holdninger, samt at udtrykke dem.

På denne baggrund startede to elever et debatvalgfag i efterskolen i foråret. De to elever havde et tæt venskab, og mange fælles interesser - heriblandt politik. Deres politiske holdninger kunne dog ikke have været mere forskellige. Ved mange lejligheder sad de to elever og diskuterede med hinanden, for at forstå. Det endte med at de foreslog at lave et debatvalgfag, hvor de ville belyse et emne fra hver deres synspunkt, bagefter skulle de øvrige elever på holdet diskutere emnet på en god og saglig måde. Dette valgfag blev en stor succes.

Når vi gerne vil give eleverne positive oplevelser af deres egne evner og øget selvværd, er vi nødt til at kigge på, hvor den enkelte har brug for at blive udfordret og på zonen for nærmeste udvikling.

Enkelte af vores elever har meget svært ved de boglige fag og har mange nederlag med i bagagen. Her prøver vi naturligvis at kortlægge baggrunden for deres vanskeligheder for at forsøge at hjælpe dem så godt som muligt. Har vi mistanke om ordblindhed, lader vi eleverne teste, hvis de ønsker det. For nogen er det en lettelse at få sat ord på problematikken, for andre kan ordblindhed føles som endnu en ting, de skal slås med. Vi forsøger at vise dem, at de nu kan få nogle værktøjer til hjælp med det faglige.

Derfor har det været vigtigt for os at huske, at formidling kan øves og udvikles på mange, forskellige måder, således, at eleverne kan tage imod udfordringerne i et tempo, der passer til deres *comfort zone*.

Der er blevet formidlet i forbindelse med aktiviteter og arrangementer på skolen. Livsstilslinjen har planlagt og forestået en fælles idræts- og legedag for både friskolen og efterskolen, musikholdet har optrådt ved forskellige arrangementer, og kokkelinjen har sørget for og præsenteret lækre anretninger ved forskellige lejligheder.

I vores opgaveuge, hvor 9. klasserne laver projektopgave, og 10. klasserne laver OSO, oplever vi ligeledes, at elever, som i dagligdagen er lidt tilbageholdende, enten fagligt eller socialt, viser nye sider af sig selv. De skal muligvis have noget mere hjælp og vejledning, men det giver vores skoleform jo også mulighed for, fordi der er lærere på tilsyn både eftermiddag og aften. Elever, der er direkte bange for at fremlægge, kan få lov at fremlægge i mindre eller meget små grupper, mens andre elever fremlægger for hele holdet. Ugen sluttet af med en forældredag lørdag, hvor eleverne fremviser resultatet af ugens arbejde ved hver deres stand. Det motiverer eleverne til at yde noget ekstra og viser dem, at de kan noget, og at det føles godt at have gjort sig umage.

Konklusion og opfølgning

Det øgede fokus på formidling, samt formidlingsfaget i 10. klasse har givet eleverne en god del af det, vi har ønsket for dem, så målsætningen er for en stor del opfyldt. Der har da også været brugt mange læreresressourcer på projektet, og vi er måske ikke helt der, hvor vi kan sige, at resultat og anstrengelser balancerer, men det regner vi med, at det kommer til, for tingene er jo altid vanskeligst i indkøringsfasen.

De nye tiltag, som fx formidlingskurset, elevpræsentationer af forskellige slags, samt det øgede fokus på formidling i undervisningen er kommet for at blive. Men det er "work in progress", for dette område er influeret af så mange ting, at man ikke kan ændre det ved et snuptag. Vi er startet på noget, det vil føre noget nyt med sig og sådan vil det fortsætte.

Faktum er, at området er yderst vigtigt!

Vi vil i kommende skoleår udvikle formidlingsfaget, så det bliver endnu bedre; herunder forventningsafstemningen med de skoler, der skal have besøg, så de er bedre forberedte på, hvad eleverne vil fremlægge om.

Vi vil også have øget fokus på at undervise eleverne i, at deres formidling i højere grad tilpasses den målgruppe, de formidler for, samt at det indhold, der skal formidles ikke "bare" skal være en fortælling om en lejrskoletur, men skildre hvordan det rent faktisk er at være barn og ung og at gå i skole i Afrika og hele mødet med en anderledes kultur.

Vi vil desuden arbejde videre med at få timetallet og formen rettet til, så denne bliver optimal for udbyttet.

Derudover laver vi grupper, der sammen med vores familierapeut skal arbejde fokuseret med de ting, der falder eleverne svært. Dette arbejde skal gerne resultere i et bedre selvværd for de pågældende elever og derigennem give mere mod på udvikling og udfordringer, herunder formidling.